

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA 57. A. — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izdaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za tujino 10 L.

IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in tujine ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Italijanski ekspedicijski zbor na poti na vzhodno fronto

Pri sprejemu, ki so ga nemške vojaške in civilne oblasti priredile italijanski vojski na Dunaju, je prišlo do ponovnih manifestacij vojnega tovarništva in zavezništva v borbi proti skupnemu sovražniku

Dunaj, 15. julija s. Preko Dunaja je potoval proti severovzhodu italijanski ekspedicijski zbor, ki se bo boril na vzhodni fronti, da tako še enkrat potrdi solidarnost onih sil v borbi proti skupnemu sovražniku. Čeprav iz vojaških razlogov ni kazalo objaviti njegov prihod v Nemčijo, so se vendar množice ljudi zbrale na posameznih postajah v Nemčiji in so prirejale velike manifestacije za Italijanske Oborožene Sile. Posebni vlaki so bili polni ljudi in vojnih potrebščin. Na italijanske vojaške, ki so bili povsod sprejeti s simpatijami, so sprejeli napravili najlepši vtis. Na neki železniški postaji na robu Dunaja je bil ekspedicijskemu zboru prirejen uradni sprejem.

Iz Berlina je prišel na Dunaj veleposlanik Alfieri, ki se je družil z italijanskimi vojniki in se z njimi razgovarjal. Vojaštvu je bilo razdeljenih mnogo cigare, razglednic, sadja in drugih osvežil. Za razdelitev teh potrebščin so poskrbeli

dunajski mladi Fašisti pod vodstvom Fašističnega inspektorja v Nemčiji polkovnika Ruggeria Laderchia. Nemške oblasti so na to oficirjem in vojaštvu priredile kosilo. Oficirji in vojaški so imeli povsem enak obed in so ga zaužili tovariško. Poveljnik dunajskega vojnega okrožja, v katerem družbi je bilo mnogo nemških odličnih oficirjev ter zastopnikov dunajskih civilnih oblasti in narodno socialistične stranke, je sporočil štabu italijanskega ekspedicijskega zbora pozdrav Hitlerja. Prisoten je bil tudi italijanski generalni konzul in pooblaščen minister Rochiara. Nemški general je izjavil, da spremlja ves nemški narod s prijateljskimi čustvi italijanske vojaške, ki gredo na vzhodno fronto, da skupno z nemškimi tovariši opravijo nalogo, ki jim je bila poverjena v obrambo evropske civilizacije. Italijanski ekspedicijski zbor bo dokazal moč italijanskega orožja. Veleposlanik Alfieri je odgovoril z navdušenimi besedami. Tako

nemški general kakor italijanski veleposlanik sta nazadnje vzkliznila Duceju in Hitlerju. Častna četa je italijanskemu oficirskemu zboru izkazala vojaške časti. Vojaška godba je svirala italijansko in nemško himno.

Na tak način so bili na nemškem ozemlju sprejeti zastopniki Vojnih Sil Mussolinijeve Italije. Na mali železniški postaji se je zbralo okoliško prebivalstvo in kmalu je imel sleherni vojak cvet v gumbnici. Vojaški so sprito svojega nastopa in oborožitve povsod izžvali veliko občudovanje. Razvrščeni na peronu so izkazali vojaške časti poveljniku dunajskega vojaškega okrožja in italijanskemu veleposlaniku. Pozneje so se pomešali med dunajste Fašiste in italijanske delavce, ki so iz bližnjih krajev prišli na postajo. Po kratkem odmoru so ob novih velikih manifestacijah ljudi na postaji odpotovali dalje.

L'attività aerea continua con grande efficacia

Bombardamenti di posizioni, depositi, apprestamenti logistici e impianti portuali a Marsa Matruh e Tobruk — Due aerei britannici abbattuti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 14 luglio il seguente bollettino di guerra n. 404:

Nell'Africa settentrionale, sul fronte di Tobruk, un reparto nemico è stato posto in fuga dal fuoco delle nostre artiglierie. Formazioni aeree dell'Asse hanno battuto posizioni nemiche e incendiato depositi nei pressi di Marsa Matruh. A Tobruk sono state bombardate postazioni di artiglieria,

apprestamenti logistici, concentramenti di automezzi e gli impianti portuali.

Due aerei britannici che tentavano di attaccare Tripoli, abbattuti dai nostri cacciatori, sono precipitati in fiamme nel mare.

Nell'isola di Rodi velivoli nemici hanno bombardato alcune località, producendo lievi danni.

Nell'Africa orientale vivace attività di artiglieria nel settore di Uolcheffit.

Delovanje letalskih sil se zelo učinkovito nadaljuje

Napadi na postojanke, skladišča, oskrbovalne in pristaniške naprave v Marsi Matruhu in Tobruku — Dve angleški letali sestreljeni

Glavni Stan Oboroženih Sil je objavil 14. julija naslednje 404. vojno poročilo:

V severni Afriki je na fronti pri Tobruku ogenj našega topništva poglaval v beg sovražni oddelci.

Letalski oddelki osi so bombardirali sovražne postojanke ter povzročili požare v bližini Marsa Matruha. V Tobruku so bile bombardirane postojanke topništva, utrd-

bene naprave, zbirališča motornih vozil in pristaniške naprave.

Dve angleški letali, ki sta skušali napasti Tripoli, sta bili sestreljeni od naših lovskih letal in sta se v plamenih zrušili v morje.

Na otoku Rodu so sovražna letala bombardirala nekaj krajev ter so povzročila neznatno škodo.

V vzhodni Afriki živahno udeleževanje topništva v odseku pri Uolcheffitu.

Vesti z vzhodne fronte

Nemška ofenziva v polnem razvoju — Naraščajoč pritisk na sovražne postojanke — Nemci kljub hudemu odporu vedno bolj pridobivajo na terenu

Iz Hitlerjevega glavnega štaba, 14. julija. Vrhovno vojno poveljništvo je izdalo danes naslednje poročilo:

Operacije za prodor na vzhodni fronti potekajo po načrtu.

Finska vojska je pod poveljstvom maršala Mannerheima na obeh straneh Ladogaškega jezera prešla v napad. Rušilec so potopili dva stražna čolna sovjetske mornarice.

Berlin, 15. julija s. Zaradi silnih napadov nemških čet na vzhodni fronti so se sovjetske čete umaknile vzhodno od Stalinske črte v več odsekih fronte. V nekaterih točkah vlada v sovjetskih vrstah poln nered, kar dokazuje tudi dnevno povelje novega poveljnika osrednjega sovjetskega sektorja Timošenka, ki je zagrožil najstrožje kazni vojnega sodišča za tiste, ki bi sami zapustili borbene položaje.

Nemške jedinice, ki napredujejo proti Leningradu, so osvojile novo ozemlje, potem ko so premagale številne sovjetske utrdbe in uničile rdeče čete, ki so skušale ovirati nemško napredovanje. Severno od Pripietkega močvirja so nemške čete nezadržno napredovale, okoriščajoč se z uspehi ob prodoru Stalinske črte na razsežni fronti. Čete napredujejo preko Dnjestra in Dvigne. Sovražne umikajoče se kolone so skušale na več točkah fronte, zlasti v pasu Vitebska, nuditi odpor. Sprejete kolone so pa preprečile silni napad. Vrgle so sovražnike iz položajev in mu zadale najbolj krvave izgube.

V borbah v Besarabiji je ena sam nemška baterija uničila, kakor poroča nemška uradna agencija, 14 topov, 7 protitankovskih topov, 7 vagonov z municijo in lokomotivo ter drugo sovjetski vojni material.

Berlin, 15. jul. d. Pri prodoru Stalinske linije je sovjetska vojska nudila posebno ogorčen odpor na južnem odseku fronte pred Kijevom. Na osrednjem odseku, severno od Pripietkega močvirja, so sovjetske čete branile posebno položaje na Dnjepru, da bi preprečile prodor proti Smolensku. Tudi tukaj je bil odpor hitro zlomljen.

Na levem krilu bojišča prodirajo nemške oklopne jedinice dalje proti Leningradu, potem ko so prispele skozi sovjetske utrjene položaje. Po zadnjih vesteh se je nemško napredovanje tudi včasih nadaljevalo. Nemške sile so se znova približale Leningradu in so zopet pridobile na terenu. Sovražni odpor je bil povsod zlomljen. Tudi pri Vitebsku so nemške čete znova napredovale in zasedle ogromno področje. Nemške izgube pri tej izredno važnih operacijah so naravnost neznatne.

Berlin, 15. julija d. V ogorčenih bojih so nemške čete dne 13. t. m. pri Otroki naleteli na močno zgrajene sovjetske položaje in strelske järke. Nemški vojaški so sovjetske postojanke z dinamitom poglali v zrak. Strelski jarki levo in desno od utrdbe so bili vzeti v naskoku na nož ter je bila na ta način napravljena 600 m široka vrzel v sovražni utrdbeni liniji. Nato se je nadaljevalo napredovanje na tem važnem odseku.

Berlin, 15. julija d. Dne 13. t. m. so nemška strmovalna letala izvedla silovite napade na sovjetske utrdbe ob reki Dnjestr, istočasno pa so prešli tam v napad tudi napadali oddelki nemške pehote. V odseku Volinsk-Podolsk je prišlo po prehodu preko Dnjestra do ostrih bojov. Nemški prednji oddelki, ki so morali brodirati do pasu v vodi skozi močvirje, so prešli v napad na neko utrjeno sovjetsko postojanko. Nemski odred je nato dobil ojačenja in je osvojil sovražno postojanko.

Madžarsko vojno poročilo

Budimpešta, 15. julija s. Vrhovno poveljstvo madžarske vojske je objavilo snoči naslednje službeno vojno poročilo:

Madžarski brzi oddelki se nadalje zasledujejo sovražnika.

Budimpešta, 15. julija s. Madžarski brzi oddelki so prodrli nadaljnjih 50 km globoko v sovjetsko ozemlje in so dosegli reko

Studjenko. Na drugem mestu so prodrli še za 30 km daleč do reke Kalus. Sovjetske čete se povsod vztrajno upirajo, ker bi se rade ubranile obkolitve. Če uspe prodor na teh mestih, bodo v nevarnosti sovjetski oddelki, ki so razmeščeni bolj proti jugu. Madžarska pehota in konjenica sledita brezim oddelkom in čistita teren za njimi. Prodiranje se nadaljuje.

Zopet strupeni plini

Stockholm, 15. julija s. Pod naslovom »Strupeni plini so zadnje orožje rdečih«, javlja »Aftenbladet« iz Stockholma, da so se sovjeti poslužili strupenih plinov v Karelski ožini in sicer v bojih za obrambo Repola.

Letalske akcije

Berlin, 15. julija s. Nemška letala so, kakor poroča DNB, v velikih oddelkih napadla področja vzhodno od Vitebska in Zimomira, na katerih so se umikale sovjetske čete, ki so bile vržene iz Stalinske črte. Sovražnik je imel hude izgube in ogromno škodo. Mnogo sovjetskih tankov, baterij in neki oklopni vlak so bili uničeni ali izločeni iz borbe. Okrog Leningrada in Smolenska so bile znova napadene železniške proge in na mnogih točkah ponovno prekinjene.

Nemška letala so nadalje bombardirala in razdejala vojaške objekte v Kijevu. Izbruhnili so razsežni požari v vojaških skladiščih. Tudi vodovod so bombe razdejale. Na železniški progi, ki je bila na več točkah zadeta, je skočilo s tira več vlakov.

Stalinska črta

Berlin, 15. julija s. DNB komentira včerajšnje nemško vojno poročilo in pravi, da je prodor Stalinske črte na več točkah znova dokazal velike sposobnosti nemške vojske v borbi proti modernim utrdbenim sistemom. Nemške sile so to v ostalem v sedanji »vroški vojni« že ponovno dokazale. Sovjetska obrambna črta je bila do 1. avgusta leta 1939 in se razteza vzdolž vse stare ruske meje. Sestavljena je iz cele vrste namodernejših trdnjavskih naprav. Sovjeti so se pri gradnji teh utrdb opirali na najnovejšo vojaško izkušnjo. S prodorom te črte je nemška vojska razdrla slednjič moderni trdnjavski sistem v Evropi. V Moskvi si prizadevajo dopovedati svetu, da so imeli Nemci pri tem ogromne izgube. Res pa je, da so nemške izgube neznatne v primeri z uspehi, ki so bili doseženi.

120 tonski tanki

Carigrad, 15. julija s. Uradna anatolska agencija je objavila poročilo nekega svojega posebnega dopisnika na sovjetski fronti, ki poroča, da je videl 120-tonski ruski tank, imenovan »Mamut«. Tank je pravzaprav trdnjava, ki pa zaradi neigibnosti ni mogel biti uspešna ovira proti nemškim srednjim tankom in je bil tudi za nemško topništvo lahek cilj.

Borba za vsak bunker

Stockholm, 15. julija s. Vojaški poročalec lista »Dagens Nyheter« piše, da ruske fronte nemške čete niso prodrele tako lahko, kakor bi si kdo mislil. Boji so bili na ruski fronti izredno ogorčeni. Kljub žilavemu odporu sovjetskih čet ni bilo mogoče zaustaviti napadajoče nemške čete niti na Stalinski črti. Oddelki nemške pehote so napadli 13. julija središča sovražnikovega odpora v pasu Mobilev-Odolska. Ko so nemške napadalne čete obvladale ladje na reki, jih je močno napadla sovražna artilerija in sovražni oddelki s strojnimi. Neki napadalni oddelci, ki je prešel močvirnat pas, v katerem so se vojaški udarili do kolen, je previdno napredoval pod zaščito močvirnatih rastlin do roba sovjetskih gnezdi, katera je obstreljeval

dokler niso prišli ostali nemški oddelki. Po skupnem napadu so Nemci zavzeli položaje in porazili Ruse. Iz istega vira poročajo, da so po ogorčenih bojih na Stalinski črti v odseku Opotska nemški napadalcii naleteli 13. julija na precej utrjen položaj s tremi bunkerji. Nemški borci so z dinamitom razstrelili dve trdnjavi in so jursali ostale točke, kjer se je sovražnik upiral. Na ta način so prodrli v Stalinski črti v širini 600 m, katero širino so sledeče nemške čete postopoma razširile.

Sovjetska vlada se pripravlja na odhod iz Moskve

Stockholm, 15. julija s. Iz Moskve poročajo, da se sovjetska vlada pripravlja na odhod iz Moskve. Vlada je diplomatski zbor že odposlala na svoj novi sedež. Velik vtis je zbudila med tem okoliščina, da je Stalin pritegnil k sodelovanju bivšega carskega polkovnika in sedanjega generala Sapožnikova, katerega je imenoval za svojega strateškega svetovalca.

Berlin, 15. julija s. V tukajšnjih političnih krogih izjavljajo, da so resnične vesti nekaterih tujih listov glede priprav za izpraznitev Moskve in odhoda sovjetskih voditeljev iz mesta. Smatra se, da je verjetna tudi vest, da je Kremenj pozval diplomatske zastopnike v Moskvi, naj zapuste glavno mesto.

Vsak kompromis izključen

Berlin, 15. julija s. Na vprašanje nekega tujega novinarja, ali bi Nemčija eventualno proučila ponudbo za premirje ali separatni mir s strani sedanjih voditeljev v Kremliju, je zastopnik vlade izjavil, da si je protiboljševiška vojska postavila za nalogo uničiti več boljševiški sistem. To se že dogaja. Enostavno absurdno bi bilo misliti na kakršnokoli kompromisno rešitev. S tega stališča je angleško-ruska vojaška pogodba sama po sebi odveč. Sklenila sta jo dva samomorilnika kandidata, ki se bojita, da se ne bi eden ali drugi v zadnjem trenutku premislil.

Hitlerjeve čestitke Paveliču

Berlin, 15. julija d. Kancelar Hitler je poslal poveljniku dr. Paveliču o priliki njegovega 52. rojstnega dneva priske brzojavne čestitke.

Anglo-sovjetski pakt v nemški luči

Anglija je s tem osvojila program Kremlija

Berlin, 15. julija s. Ves nemški tisk udarja, da je važnost angleško-sovjetskega pakta v tem, da je Anglija v glavnem osvojila kot mirovni načrt smotre in cilje sovjeto. Novi red, katerega je Anglija predstavljala kot ideal pravice, svobode in blagostanja, je uradni red Kremlija, to je uničevanje, zasluževanje, trpinčenje, kakršnega so odkrili nemški vojaški v baltskih državah in v Galiciji. Če bi Anglija zmagała v tej vojni, bi Evropa prevzela z dobrohotnim dovoljenjem Londona življenje, ki je značilno za Sovjetsko zvezo. In samo zaradi tega, ker si je Anglija osvojila

la evropski program boljševizma, pripominja »Nachtausgabe«, je Stalin pristal na obvezo, da ne bo sklenil separatnega mira, s čimer se je odrekel lastni svobodni odločitvi. Oborožene sile Nemčije, zaključuje list, so zadale rdeči armadi odločilen udarec ob uri, ko je Anglija podpisala program uničenja Evrope, kar je glavni cilj boljševizma. V evropskih in izvenevropskih krogih ne smejo tisti, ki jih ogroža angleška plutokracija in boljševizem, pozabiti, da vodijo armade, ki so prodrele Stalinsvo črto, borbo tudi proti padčaju iz Moskve, velikemu sovražniku Anglije.

Churchill pričakuje jeseni novo nemško letalsko ofenzivo na Anglijo

Rim, 15. julija s. Angleški ministrski predsednik Churchill je včeraj govoril na nekem banketu sveta londonske grofije. Banketa so se udeležili člani angleške vlade in komisarji grofije. Churchill je opozoril na možnost, da se bodo jeseni in pozimi napadi nemških bombnikov na Anglijo spet ojačili. Obrnil pa je resnico in trdil, da bodo angleški letalski napadi na nemška mesta primeren odgovor na nemške napade. Znano je, da se je velika serija nemških napadov na London in druga angleška mesta pričela šele tri mesece po tem, ko so angleška letala še napadala nemške kraje. Nemški letalski napadi so bili izredno odgovor na angleške. Churchill je izjavil, da bo poskrbel, da bodo

Nemčijo napadali angleški bombniki v vedno večjem številu. Izrazil je nado, da se bo lahko angleška letalska ofenziva kmalu razširila tudi na Italijo. Pot, po kateri koraka Anglija, je nazadnje dejal, da bo v bližnji bodočnosti še težavna.

Zapadna fronta

Berlin, 15. julija s. Angleški bombniki so v spremstvu lovcev tudi včeraj dopoldne skušali prodreti na francosko obalno ozemlje. Nemška lovška letala so se jim takoj postavila v bran in v letalskih spopadih je bilo sestreljenih 9 angleških letal, med njimi 4 bombniki.

Avdijence pri Nj. Vel. Kraljici in Cesarici

Rim, 15. julija s. Snoči ob 19. je Nj. Velikanstvo Kraljica in Cesarica sprejela v prvi avdijenci na dvoru Ekske. dr. Stjepana Perića, izrednega poslanika in pooblaščenega ministra Hrvatske pri Kvirinalu ter njegovo gospo. Zatem je Vladimirica sprejela v poslovljni avdijenci madžarskega poslanika Ekske. barona Friderika Vilanya ter njegovo soprogo.

Minister Host Venturi v Berlinu

Berlin, 14. jul. d. Na povabilo ministra za promet je prišel danes v Berlin italijanski minister za promet Host Venturi. Na kolodvoru so ga sprejeli podtajnik nemškega prometnega ministrstva Kleimann ter zastopniki italijanskega veleposlaništva. Minister Host Venturi si bo ogledal prometne naprave in ustanove v več nemških mestih.

Sprememba šolskega leta

Rim, 14. julija s. Duce je sprejel Ministra za nacionalno vzgojo, ki mu je predložil primernost reforme sedaj veljavne razdelive šolskega leta.

Izmenjava diplomatov

Carigrad, 15. julija s. Izmenjava italijanskih in sovjetskih diplomatov bo izvršena na turško bolgarski meji. Italijanskih diplomatov, ki se vračajo iz Rusije, je 29, sovjetskih, ki odhajajo nazaj v Rusijo, pa 175.

Iz Rooseveltove Amerike

New York, 15. julija. Angleški poslanec Wedgwood je na propagandnem potovanju po Zedinjenih državah. Predmočnim je imel govor na nekem zborovanju v Bostonu. V odgovor na ta njegov nastop so se oglasili antiintervencionisti, ki so odločno protestirali proti takemu delovanju angleških agentov v Zedinjenih državah. Njihovo delovanje pomeni, da hoče Anglija Zedinjene države za vsako ceno zaplesti v vojno z osjo. »Journal American« pravi, da so Zedinjene države sedaj naravnost preplavljene od Churchillovih agentov, ki sistematično pridobivajo Američane za vojno.

Pomanjkanje premoga v Švici

Bern, 15. julija s. V Švici so nastale velike težave s premogom in industrijskim oljem. Zaradi tega je železniška direkcija uknila 10% potniških vlakov, posebno ob praznikih in na progah z manjšim prometom.

Nemški diplomati iz Moskve prispije v Turčijo

Berlin, 15. julija s. Nemško poslaništvo v Ankari je objavilo, da so člani nemškega veleposlaništva v Moskvi ter konzulatov v Leningradu in Batumi pod vodstvom veleposlanika von Schulenburga prispije na turško ozemlje. Člani nemškega generalnega konzulata v Vladivostoku so 12. julija zapustili sovjetska tla in so že prispije v Mandžukuo.

Concessione in uso all'Università del padiglione chirurgico dell'ospedale

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, ritenuta l'opportunità di regolare i rapporti fra l'Università e l'Amministrazione dell'Ospedale, decreta:

Il nuovo padiglione medico-chirurgico con l'aula per le lezioni cliniche, di proprietà dello Stato, è dato in uso all'Università di Lubiana a scopo scientifico e per l'insegnamento della medicina interna e della chirurgia generale.

Sono altresì assegnati all'Università di Lubiana con obbligo d'inventario il mobi-

lio del padiglione e lo strumentario scientifico.

In apposita convenzione da stipularsi fra l'Amministrazione dell'Università e l'Amministrazione dell'Ospedale saranno definite le modalità e condizioni per il funzionamento delle due cliniche quali reparti ospedalieri.

Lubiana, 28 giugno 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Kirurški paviljon v bolnišnici prepuščen v uporabo ljubljanski univerzi

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino nareja, smatrajoč za potrebno, da se uredi odnos med univerzo in upravo bolnice:

Novi zdravniško-kirurški paviljon z avlo za klinična predavanja, ki je državna last, se izroči v uporabo ljubljanski univerzi v znanstvene namene ter za pouk notranjega zdravilstva in splošne kirurgije.

Ravno tako se izroči v inventarno shrambo ljubljanski univerzi oprava paviljona ter znanstveni instrumenti.

V posebnem dogovoru, ki se ima skleniti med upravo univerze ter upravo bolnice, bodo določeni pogoji in način poslovanja obeh klinik kot bolnišničnih razdelkov.

Ljubljana, 28. junija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Riordinamento delle associazioni professionali dei prestatori di lavoro

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, vista la legge 28 febbraio 1922, sulla protezione del lavoratore, e successive modificazioni, ritenute l'urgente necessità di procedere al riordinamento delle organizzazioni professionali esistenti nella provincia di Lubiana, ordina:

Art. 1. La Camera del lavoro di Lubiana assume la denominazione di Unione provinciale dei lavoratori.

È dotata di personalità giuridica e sottoposta alla vigilanza dell'Alto Commissariato.

Art. 2. Spetta all'Unione provinciale dei lavoratori la rappresentanza totale ed esclusiva degli interessi di tutti i prestatori d'opera della provincia di Lubiana.

Ne fanno parte tutte le associazioni professionali di lavoratori esistenti.

Non possono autorizzarsi, né comunque costituirsi, associazioni professionali di lavoratori se non aderenti all'Unione stessa.

Art. 3. L'Unione provinciale dei lavoratori è retta da un presidente, nominato dall'Alto Commissario, assistito da un consiglio direttivo formato dai presidenti delle associazioni professionali che la compongono.

Il segretario è nominato dall'Alto Commissario su proposta del presidente.

Art. 4. Spetta all'Unione provinciale dei lavoratori la vigilanza su tutti gli atti delle associazioni dipendenti, l'approvazione dei bilanci preventivi e consuntivi, la determinazione dei contributi e, in genere, di tutti gli atti eccedenti l'ordinaria amministrazione.

Art. 5. Per la prima attuazione dell'ordinamento previsto nella presente ordinanza, gli organi dell'Unione provinciale dei lavoratori operano con l'assistenza di un esperto, nominato dall'Alto Commissario, con il compito di indirizzare e coordinare l'attività sia dell'Unione che delle associazioni professionali che ne fanno parte, con la facoltà di promuoverne, revocarne e modificare gli atti e di vigilare sulla conservazione dei rispettivi patrimoni e sulle riscossioni ed erogazioni dei contributi.

Art. 6. La presente ordinanza entra in vigore il giorno della sua pubblicazione nel Bollettino Ufficiale per la provincia di Lubiana.

Lubiana, 8 luglio 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Preureditev strokovnih organizacij delojemalcev

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino odreja glede na zakon o zaščiti delavcev z dne 28. februarja 1922 in na poznejše spremembe ter smatrajoč za nujno potrebno, da se preuredijo v Ljubljanski pokrajini obstoječe strokovne organizacije:

Cl. 1. Delavska zbornica v Ljubljani se imenuje združba Pokrajinska delavska zveza. Zbornica je pravna oseba in spada pod nadzorstvo Visokega Komisarata.

Cl. 2. Pokrajinska delavska zveza je upravičena popolnoma in edina predstavljati koristi vseh delojemalcev Ljubljanske pokrajine. Vanjo spadajo vse obstoječe delavske strokovne organizacije. Zunaj Pokrajinske delavske zveze se delavske strokovne organizacije ne morejo ne dovoliti, ne ustanovljati.

Cl. 3. Pokrajinska delavska zveza vodi predsednik, ki ga imenuje Visoki Komisar, pomaga pa mu upravni odbor, sestavljen iz predsednikov strokovnih organizacij, iz katerih sestoji. Tajnika imenuje Visoki Komisar na predhodnem predlogu.

Cl. 4. Pokrajinska delavska zveza izvršuje nadzorstvo nad vsem delovanjem pod-

Obbligo di denuncia e indisponibilità delle giacenze di caffè

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, visto l'articolo 6 del bando del Duce 17 maggio 1941-XIX, visto il R. decreto-legge 7 giugno 1941-XIX, n. 464, ritenuta l'urgente necessità di provvedere, ordina:

Art. 1. Le giacenze di caffè crudo e tostato in grano esistenti al giorno 14 luglio 1941-XIX presso i commercianti all'ingrosso e al dettaglio, le cooperative, le convenienze collettive civili (compresi gli ospedali e le case di cura), gli alberghi, ristoranti, trattorie, pensioni, caffè e simili devono essere denunciate entro il successivo giorno 18 luglio presso il comune dove la merce si trova giacente.

I quantitativi delle giacenze devono essere denunciati in chilogrammi.

Art. 2. Le giacenze di caffè di cui all'articolo 1 restano vincolate, tranne che per gli ospedali e le case di cura, a disposizione dell'Ente per l'Alimentazione della provincia di Lubiana.

Art. 3. I comuni dovranno raccogliere tutte le denunce e trasmetterle immediatamente — in ogni caso non oltre il 18 luglio — all'Ente per l'Alimentazione della provincia di Lubiana.

Art. 4. I contravventori all'obbligo della denuncia e coloro che denunciassero dati non corrispondenti a verità saranno puniti con l'amenda fino a 5000 lire e, nel caso più gravi con l'arresto fino a tre me-

si. E inoltre disposta la confisca della merce.

Art. 5. La presente ordinanza entra in vigore immediatamente.

Lubiana, 7 luglio 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Dolžnost prijave zaloga kave in njih zapore

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino odreja na podlagi člena 6. Ducejevega razglasa z dne 17. maja 1941-XIX, na podlagi Kr. ukaza z dne 7. junija 1941-XIX, št. 464 in smatrajoč ukrep za nujen:

Cl. 1. Vse zaloge surove ali žgane kave v zrnju, ki so na dan 14. julija 1941-XIX pri trgovcih na debelo in na drobno, pri drugih, civilnih in vojaških (vsevišinskih, gostilnah, penzijah, kavarnah in podobnih obratih), se morajo prijaviti do vstetega 16. julija t. l. občin, kjer je blago. Količina zalog je treba prijaviti v kilogramih.

Cl. 2. Zaloge kave iz člena 1. so z izjemo zaloga bolnišnic in sanatorijev pod zaporom na razpolago Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino.

Cl. 3. Občinski uradi morajo zbrati vse prijave in jih poslati neposredno — vsakakor ne po 18. juliju — Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino.

Cl. 4. Kršitelji prijave dolžnosti in tisti, ki bi prijavili neresnične podatke, se kaznujejo v denarju do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do treh mesecev. Poleg tega se odredi tudi zaplenila blaga.

Cl. 5. Ta naredba stoji takoj v veljavo.

Ljubljana dne 7. julija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Le squadre annonarie della R. Questura nei giorni scorsi hanno constatato che i seguenti esercenti trattorie somministravano carne di propri avventori nonostante il divieto:

Vončina Oto, via Sv. Petra 55; Nator Vlado, via Sv. Petra 7; Fabijan Luigi, via Tavčarjeva 4; Pengov Osvold, via Karlovška 19; Možina Martin, via Florjanska 24; Žičkar Jerica, via Prešernova 9.

Nei confronti di detti esercenti oltre alla denuncia all'autorità giudiziaria, l'Ecc. l'Alto Commissario ha disposto la sospensione della loro attività e la chiusura dell'esercizio per la durata di giorni 5.

Inoltre, le predette squadre hanno rinvenuto nel negozio di alimentari gestito da Neža Marn, in via Tržaška 75, generi di razionati e non denunciati. Oltre alla denuncia all'Autorità Giudiziaria dal sequestro della merce, l'Ecc. l'Alto Commissario ha disposto la sospensione della sua attività e la chiusura dell'esercizio.

Ljubljana dne 7. julija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Esercenti puniti

Le squadre annonarie della R. Questura nei giorni scorsi hanno constatato che i seguenti esercenti trattorie somministravano carne di propri avventori nonostante il divieto:

Vončina Oto, via Sv. Petra 55; Nator Vlado, via Sv. Petra 7; Fabijan Luigi, via Tavčarjeva 4; Pengov Osvold, via Karlovška 19; Možina Martin, via Florjanska 24; Žičkar Jerica, via Prešernova 9.

Nei confronti di detti esercenti oltre alla denuncia all'autorità giudiziaria, l'Ecc. l'Alto Commissario ha disposto la sospensione della loro attività e la chiusura dell'esercizio per la durata di giorni 5.

Inoltre, le predette squadre hanno rinvenuto nel negozio di alimentari gestito da Neža Marn, in via Tržaška 75, generi di razionati e non denunciati. Oltre alla denuncia all'Autorità Giudiziaria dal sequestro della merce, l'Ecc. l'Alto Commissario ha disposto la sospensione della sua attività e la chiusura dell'esercizio.

Ljubljana dne 8. julija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Nomina dell'esperto per l'Unione provinciale dei lavoratori

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, vista la propria ordinanza 8 luglio 1941-XIX, n. 61, decreta:

Il Fascista Consigliere Nazionale Elio Vagliano è incaricato di assistere, quale esperto, con le funzioni e attribuzioni precisate all'articolo 5 dell'ordinanza 8 luglio 1941-XIX, n. 61, gli organi dell'Unione provinciale dei lavoratori.

Il presente decreto è immediatamente esecutivo e sarà pubblicato nel Bollettino Ufficiale per la provincia di Lubiana.

Lubiana, 9 luglio 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Imenovanje strokovnjaka pri Pokrajinski delavski zvezi

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino odreja na podlagi svoje naredbe z dne 8. julija 1941-XIX, št. 61:

Fašist, narodni svetnik Elio Vagliano je odrejen, da kot strokovnjak podpira organe Pokrajinske delavske zveze in sicer s področjem, določenim v členu 5. naredbe z dne 8. julija 1941-XIX, št. 61.

Ta odredba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 9. julija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Obbligo di denuncia e indisponibilità delle giacenze di caffè

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, visto l'articolo 6 del bando del Duce 17 maggio 1941-XIX, visto il R. decreto-legge 7 giugno 1941-XIX, n. 464, ritenuta l'urgente necessità di provvedere, ordina:

Art. 1. Le giacenze di caffè crudo e tostato in grano esistenti al giorno 14 luglio 1941-XIX presso i commercianti all'ingrosso e al dettaglio, le cooperative, le convenienze collettive civili (compresi gli ospedali e le case di cura), gli alberghi, ristoranti, trattorie, pensioni, caffè e simili devono essere denunciate entro il successivo giorno 18 luglio presso il comune dove la merce si trova giacente.

I quantitativi delle giacenze devono essere denunciati in chilogrammi.

Art. 2. Le giacenze di caffè di cui all'articolo 1 restano vincolate, tranne che per gli ospedali e le case di cura, a disposizione dell'Ente per l'Alimentazione della provincia di Lubiana.

Art. 3. I comuni dovranno raccogliere tutte le denunce e trasmetterle immediatamente — in ogni caso non oltre il 18 luglio — all'Ente per l'Alimentazione della provincia di Lubiana.

Art. 4. I contravventori all'obbligo della denuncia e coloro che denunciassero dati non corrispondenti a verità saranno puniti con l'amenda fino a 5000 lire e, nel caso più gravi con l'arresto fino a tre me-

si. E inoltre disposta la confisca della merce.

Art. 5. La presente ordinanza entra in vigore immediatamente.

Lubiana, 7 luglio 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Določbe o dvojezičnih napisih

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, glede na komisariatsko naredbu z dne 30. aprila 1941-XIX, št. 14, o obveznosti dvojezičnega besedila za table in napise in smatrajoč za uместno, da se izdajo dopolnilne določbe za njeno natančno in enotno uporabo, odreja:

Cl. 1. Table, razglase in napise, izobešeni kjer koli v javnih in zasebnih uradih, v javnih obratih, v trgovinah in vobee na vseh krajih, ki so dostopni občinstvu, morajo biti v Ljubljanski pokrajini sestavljeni z dvojezičnim besedilom.

Italijansko besedilo mora biti na prvem mestu v navpični smeri (od zgoraj navzdol) ali pa v vodoravni smeri (od leve na desno); poleg tega ne sme biti po razsežnosti manjše in črke morajo biti iste vrste, kakršne se uporabljajo za drugo besedilo.

Cl. 2. Mimo tega, kar odreja prednji člen, pa je prepovedana raba tujih besed, kakor za table, razglase in napise tudi za industrijske izdelke, za blago in za poimenovanje trgovin in društev.

Cl. 3. Da se olajša pravilno prevajanje na italijansko v primerih iz členov 1. in 2. te naredbe, poskrbijo ljubljanska občina

rečno — mi bi hoteli, vorrèste — vi bi hoteli, vorrèbbero — oni bi hoteli.

Participio passato

Voluto — hotel, -a

Sestavljeni časi se tvorijo z „a v e r e“.

»Tako, tu imate drugi nepravilni glagol, ki se ga boste naučili,« je rekel Bolči.

»Grázie,« je zagodrnjal gospod Piškur. »Zdaj nam pa še tisti, col' razloži!«

»Če sledi predlogu, con' (= z, s) določni artikel ali pa svojilni zaimke, rečemo namesto, con il' = col', namesto, con lo' = collo', namesto, con la' = colla'. Množina je, coi' (namesto, con i'), cogli' (namesto, con gli') ter, colle' ali pa tudi, con le'. Mamin stavek se je glasil: Volète prèndere látte col' (namesto, con il') vostro caffè? Spéro che avéte capito. Spéro che = upam da.«

»Si, sì, abbiamo capito,« je potrdila gospa Piškurjeva.

»No, prèndo il caffè — črn?« se je oglasil gospod Piškur z odgovorom.

»Črn — néro.«

»Saj res! Prèndo il caffè néro. Dajte mi, prosim, sladkor — kako naj pa to rečem?«

»Dajte mi' pa že znaš reči!«

»Dátami lo zúchhero — glej ga, saj res znam!«

»Bolje je pa, če rečemo lepše: Abbiáte la bontà di dármi lo zúchhero.«

»Aha, abbiáte la bontà — imejte dobroto! Hm, sicer se glasi to precej tako, kakor bi rožice sadil, pa bo že prav. Vljudnost nikoli ne škodi. Torej: imejte dobroto, dati mi... Dati mi... di dar-mi'. Zakaj pa, di?«

»Če nedoločnik nadomešča kak stranski stavek, ga vezemo s predlogom di'. Prevesti predloga seveda ne moremo.« je pojasnil Bolči. »Kaj več pa o tem nocoj tudi ne moremo jemati.«

»Že prav, že prav,« je hitel gospod Piškur.

»Volète ánche voi una tázza di caffè néro?« je vprašala gospa Piškurjeva gospoda Ovco.

»No, grázie, signóra,« se je zahvalil gospod Ovca. »Védo che parláte tútti quánti mólti bène l'italiáno.«

»Zdi se mi, da nas nekaj hvalite, ampak razumeli Vas le nismo popolnoma. Védo — kaj je, védo?«

»Védo = vidim. Védo che = vidim, da... Tútti quánti vam morda tudi ni jasen; pomeni: vai skupaj.«

»Aha, pravite torej, da vsi skupaj že dobro po italijansko govorimo. O, tisto pa! Avéte ragióne, cáro signór Ovca! Parliámo benissímo!«

»Nikar se tako ne hvali!« je dregnila gospa Piškurjeva svojega moža.

»Parláte italiáno!« je opomnil gospod Ovca.

»Saj res, vaja v povratnih glagolih. hvaliti se — lodarsi'. Hvaliti se pravi namreč lodare'. Velelnik: hváli! No?« je vprašal Bolči mamo.

»Lòda.«

»Hváli se! Ne hváli se! No?«

»Lòdati! Non lòdati!« je poskušala gospa Piškurjeva.

»Nápak!« se je zasmel Bolči. »Zanikani velelnik je prav za prav zanikani nedoločnik: non lodare = ne ne hváli! No, ne hvali se?«

»Bo pa: non lodarti?«

»Tako je!«

Ecco — non lodarti!«

»Jaz se lahko, ti se pa nikar!« se je rezal gospod Piškur. »Saj ga nisem jaz polomil. No, pa končajmo za nocoj —«

»Preden bi ga uagnil ti polomiti!« ga je podražil Bolči in spraval paupr in svinčnik.

in okrajna načelstva za ustanovitev brezplačnih svetovnic.

Cl. 4. Nadomestitev po čl. 1. in 2. se morajo opraviti do vstetega 31. julija 1941-XIX.

Table, razglase in napise, ki se v tem roku ne bi preuredili skladno z določbami te naredbe, odstranijo občinske uprave na

Ljubljana, 15. julija.

Lanji so bili razstavljeni idejni načrti, ki so jih izdelali po večini sami mladi arhitekti v natečaju mestne občine za novo kopališče v Kozlezi. Marsikdo je tedaj še dvomil, da bo sploh prišlo do uresničitve katerega koli tistih nagrajenih načrtov, kajti kazalo je, da bodo stroški za veliko, moderno kopališče zelo visoki. Vendar so že letos začeli urejevati kopališče po načrtu inž. arh. M. Tepine. Delo je prevzelo podjetje M. Curk.

Novo kopališče bo v nekdanjem Hribarjevem gaju na levem bregu Gradaščice. Hribarjevega gaja tam že dolgo ni in tudi Ljubljancem, ki poznajo kraj, bi ga zdaj težko spoznali. Lega je sončna in novo kopališče bo zavzemalo mnogo več prostora kakor staro. To sprevidimo tudi po kopalnem bazenu, ki bo 50 m dolg in 20 m širok. Razen tega bo še en bazen za neplavalce, tudi precej velik.

Izbrani načrt bo nekoliko predelani. Podjetje se nima v rokah vseh načrtov. Že prej je prišlo med delom do nekaterih sprememb v načrtih. Nekaj sprememb so pa zahtevali že terenske posebnosti same na sebi.

Za čba bazena je izkop že končan. Kopali so celo pregloboko in zdaj nasipavajo

dno manjšega bazena precej na debelo s prodrom in kamenjem. Dno bazena bo moralo biti zbetonirano na trdnem nasipu, vendar pa bi ne bilo treba toliko nasipa, če bi ne kopali pregloboko. Med delom se je izkazalo, da je tam talna voda še precej visoko. Prejšnje čase, dokler Mirje ni bilo še kanalizirano, je bila talna voda še mnogo višja in zemljišča ob Gradaščici so bila še močvirnata. Od tedaj se je talna voda zelo znižala, vendar ne toliko, kakor so računali. Dna bazena ne smejo betonirati mnogo pod višino talne vode, ker bi še tako debel ter trden beton ne vzdržal vodnega pritiska od spodaj in dno bi razpokalo. Zaradi visoke talne vode in glede na globino bazenov bodo morali pri končnih delih tudi primerno nasuti zemljišče.

Betonska dela se doslej še niso začela, delavci so bili zaposleni pri zemeljskih delih in kanalizaciji. Betoniranje bazenov bodo letos lahko končali, vprašanje pa je, ali bodo nadaljevali še druga stavbna dela. Treba bo še sezidati kopališka poslopja. Toda to spada že v drugo etapo del. Zdaj imajo dovolj denarja samo za ureditev bazenov. Podjetje je prevzelo tudi zidanje upravnega poslopja. Za sedanja dela je bilo odobreno okrog 1.300.000 din kredita, kar znaša skoraj 500.000 L.

Ljubljana, 15. julija.

Lanji so bili razstavljeni idejni načrti, ki so jih izdelali po večini sami mladi arhitekti v natečaju mestne občine za novo kopališče v Kozlezi. Marsikdo je tedaj še dvomil, da bo sploh prišlo do uresničitve katerega koli tistih nagrajenih načrtov, kajti kazalo je, da bodo stroški za veliko, moderno kopališče zelo visoki. Vendar so že letos začeli urejevati kopališče po načrtu inž. arh. M. Tepine. Delo je prevzelo podjetje M. Curk.

Novo kopališče bo v nekdanjem Hribarjevem gaju na levem bregu Gradaščice. Hribarjevega gaja tam že dolgo ni in tudi Ljubljancem, ki poznajo kraj, bi ga zdaj težko spoznali. Lega je sončna in novo kopališče bo zavzemalo mnogo več prostora kakor staro. To sprevidimo tudi po kopalnem bazenu, ki bo 50 m dolg in 20 m širok. Razen tega bo še en bazen za neplavalce, tudi precej velik.

Izbrani načrt bo nekoliko predelani. Podjetje se nima v rokah vseh načrtov. Že prej je prišlo med delom do nekaterih sprememb v načrtih. Nekaj sprememb so pa zahtevali že terenske posebnosti same na sebi.

Za čba bazena je izkop že končan. Kopali so celo pregloboko in zdaj nasipavajo

dno manjšega bazena precej na debelo s prodrom in kamenjem. Dno bazena bo moralo biti zbetonirano na trdnem nasipu, vendar pa bi ne bilo treba toliko nasipa, če bi ne kopali pregloboko. Med delom se je izkazalo, da je tam talna voda še precej visoko. Prejšnje čase, dokler Mirje ni bilo še kanalizirano, je bila talna voda še mnogo višja in zemljišča ob Gradaščici so bila še močvirnata. Od tedaj se je talna voda zelo znižala, vendar ne toliko, kakor so računali. Dna bazena ne smejo betonirati mnogo pod višino talne vode, ker bi še tako debel ter trden beton ne vzdržal vodnega pritiska od spodaj in dno bi razpokalo. Zaradi visoke talne vode in glede na globino bazenov bodo morali pri končnih delih tudi primerno nasuti zemljišče.

Betonska dela se doslej še niso začela, delavci so bili zaposleni pri zemeljskih delih in kanalizaciji. Betoniranje bazenov bodo letos lahko končali, vprašanje pa je, ali bodo nadaljevali še druga stavbna dela. Treba bo še sezidati kopališka poslopja. Toda to spada že v drugo etapo del. Zdaj imajo dovolj denarja samo za ureditev bazenov. Podjetje je prevzelo tudi zidanje upravnega poslopja. Za sedanja dela je bilo odobreno okrog 1.300.000 din kredita, kar znaša skoraj 500.000 L.

Ljubljana, 15. julija.

Lanji so bili razstavljeni idejni načrti, ki so jih izdelali po večini sami mladi arhitekti v natečaju mestne občine za novo kopališče v Kozlezi. Marsikdo je tedaj še dvomil, da bo sploh prišlo do uresničitve katerega koli tistih nagrajenih načrtov, kajti kazalo je, da bodo stroški za veliko, moderno kopališče zelo visoki. Vendar so že letos začeli urejevati kopališče po načrtu inž. arh. M. Tepine. Delo je prevzelo podjetje M. Curk.

Novo kopališče bo v nekdanjem Hribarjevem gaju na levem bregu Gradaščice. Hribarjevega gaja tam že dolgo ni in tudi Ljubljancem, ki poznajo kraj, bi ga zdaj težko spoznali. Lega je sončna in novo kopališče bo zavzemalo mnogo več prostora kakor staro. To sprevidimo tudi po kopalnem bazenu, ki bo 50 m dolg in 20 m širok. Razen tega bo še en bazen za neplavalce, tudi precej velik.

Izbrani načrt bo nekoliko predelani. Podjetje se nima v rokah vseh načrtov. Že prej je prišlo med delom do nekaterih sprememb v načrtih. Nekaj sprememb so pa zahtevali že terenske posebnosti same na sebi.

Za čba bazena je izkop že končan. Kopali so celo pregloboko in zdaj nasipavajo

dno manjšega bazena precej na debelo s prodrom in kamenjem. Dno bazena bo moralo biti zbetonirano na trdnem nasipu, vendar pa bi ne bilo treba toliko nasipa, če bi ne kopali pregloboko. Med delom se je izkazalo, da je tam talna voda še precej visoko. Prejšnje čase, dokler Mirje ni bilo še kanalizirano, je bila talna voda še mnogo višja in zemljišča ob Gradaščici so bila še močvirnata. Od tedaj se je talna voda zelo znižala, vendar ne toliko, kakor so računali. Dna bazena ne smejo betonirati mnogo pod višino talne vode, ker bi še tako debel ter trden beton ne vzdržal vodnega pritiska od spodaj in dno bi razpokalo. Zaradi visoke talne vode in glede na globino bazenov bodo morali pri končnih delih tudi primerno nasuti zemljišče.

Betonska dela se doslej še niso začela, delavci so bili zaposleni pri zemeljskih delih in kanalizaciji. Betoniranje bazenov bodo letos lahko končali, vprašanje pa je, ali bodo nadaljevali še druga stavbna dela. Treba bo še sezidati kopališka poslopja. Toda to spada že v drugo etapo del. Zdaj imajo dovolj denarja samo za ureditev bazenov. Podjetje je prevzelo tudi zidanje upravnega poslopja. Za sedanja dela je bilo odobreno okrog 1.300.000 din kredita, kar znaša skoraj 500.000 L.

Ljubljana, 15. julija.

Lanji so bili razstavljeni idejni načrti, ki so jih izdelali po večini sami mladi arhitekti v natečaju mestne občine za novo kopališče v Kozlezi. Marsikdo je tedaj še dvomil, da bo sploh prišlo do uresničitve katerega koli tistih nagrajenih načrtov, kajti kazalo je, da bodo stroški za veliko, moderno kopališče zelo visoki. Vendar so že letos začeli urejevati kopališče po načrtu inž. arh. M. Tepine. Delo je prevzelo podjetje M. Curk.

Novo kopališče bo v nekdanjem Hribarjevem gaju na levem bregu Gradaščice. Hribarjevega gaja tam že dolgo ni in tudi Ljubljancem, ki poznajo kraj, bi ga zdaj težko spoznali. Lega je sončna in novo kopališče bo zavzemalo mnogo več prostora kakor staro. To sprevidimo tudi po kopalnem bazenu, ki bo 50 m dolg in 20 m širok. Razen tega bo še en bazen za neplavalce, tudi precej velik.

Izbrani načrt bo nekoliko predelani. Podjetje se nima v rokah vseh načrtov. Že prej je prišlo med delom do nekaterih sprememb v načrtih. Nekaj sprememb so pa zahtevali že terenske posebnosti same na sebi.

Za čba bazena je izkop že končan. Kopali so celo pregloboko in zdaj nasipavajo

dno manjšega bazena precej na debelo s prodrom in kamenjem. Dno bazena bo moralo biti zbetonirano na trdnem nasipu, vendar pa bi ne bilo treba toliko nasipa, če bi ne kopali pregloboko. Med delom se je izkazalo, da je tam talna voda še precej visoko. Prejšnje čase, dokler Mirje ni bilo še kanalizirano, je bila talna voda še mnogo višja in zemljišča ob Gradaščici so bila še močvirnata. Od tedaj se je talna voda zelo znižala, vendar ne toliko, kakor so računali. Dna bazena ne smejo betonirati mnogo pod višino talne vode, ker bi še tako debel ter trden beton ne vzdržal vodnega pritiska od spodaj in dno bi razpokalo. Zaradi visoke talne vode in glede na globino bazenov bodo morali pri končnih delih tudi primerno nasuti zemljišče.

Betonska dela se doslej še niso začela, delavci so bili zaposleni pri zemeljskih delih in kanalizaciji. Betoniranje bazenov bodo letos lahko končali, vprašanje pa je, ali bodo nadaljevali še druga stavbna dela. Treba bo še sezidati kopališka poslopja. Toda to spada že v drugo etapo del. Zdaj imajo dovolj denarja samo za ureditev bazenov. Podjetje je prevzelo tudi z

Tudi švica čuti posledice vojne

Neprestano naraščanje draginje — Znatno manjši državni dohodki in večji izdatki

Švizzera, parco nazionale — Švica, narodni park

Zmotna je bila domneva, da bodo posledice sedanje vojne prihranjene nevtralnemu evropskim državam ali pa tistim, ki so ostale izven vojnega območja. Na Združenih državah vidimo najbolje kako posega vojna na enem kontinentu tudi v življenje drugega, posebno na gospodarskem polju. Zaloge žita in živil se v ameriških

Soldato svizzero sugli schi. — Švicarski vojak na smučeh

državah kupičijo in kvirajo, ker jih ne morejo prodati, a če jih že izvažajo v Evropo, gredo večinoma na dno morja. Tudi nevtralne evropske države čutijo posledice vojne, najbolj pa Švica, obdana od vseh strani z državami, ki so se udeleževale sedanje vojne ali pa se je udeležujejo.

Nevtralnost nikakor ni pomagala švicarskemu gospodarstvu, temveč nasprotno, potrebni so bili ukrepi, ki v marsikaterem pogledu celo prekašajo ukrepe načrtnega gospodarstva vojskujočih se držav, ki so se pa na vojno pripravile in izdelale podrobne načrte za vso preskrbo, tako da jih na gospodarskem polju ne more presenetiti nobena nepričakovana okolnost. Čeprav so si švicarski politiki na vse načine prizadevali, vendar niso mogli obvarovati svoje države posledic totalne vojne. To se vidi v Švici vsak dan jasneje. Ze davno so tudi v Švici uvedene živilske karte, pa tudi oblike in obutve človek ne dobi brez nakaznic. Po gostilnah morejo jesti samo tisti, ki lahko predložijo živilske nakaznice. Tudi v Švici so morali uvesti dva brezmesna dneva v tednu. Povsod so pripravljena za vsak primer protiletalska zaklonišča in vreče s peskom.

Od 23 je vsa Švica pogreznjena v temo. Uveden je bil poletni čas, da bi se prihranilo nekaj pri razsvetljavi, obenem so bili pa izdani obsežni ukrepi za zvišanje domačih proizvodnje, da bi se na drugi strani znižal uvoz. S premočom mora Švica gospodariti posebno skrbno, ker ji ga primanjkuje. Bencina je v Švici malo. Liter bencina stane 1 švicarski frank in kolikor se še vidi po švicarskih ulicah in ce-

stah avtomobilov, vozijo za seboj večina vozičke z generatorji na karbidni ali ogljeni plin.

Draginja neprestano narašča. Indeks življenjskih potrebščin se je dvignil od začetka vojne za dobro četrtino, medse in plače so bile pa zvišane le neznatno. Stroški za vojsko so tako narasli, da je velika nevarnost, da pride državni proračun iz ravnotežja. Stroški za zasedbo mej so znašali lani 1.200.000.000 frankov, torej toliko, kolikor je porabila Švica za 4 leta trajajočo mobilizacijo v zadnji svetovni vojni. Pri izredno skrajni zunanji trgovini zlasti pa tujskega prometa, ki je dovajal v mirnem času v Švico tok zlata je bilo treba seveda znižati tudi državne izdatke, obenem pa razpisati vojna posojila. Tretjo vojno posojilo v Švici je bilo razpisano še nedavno.

Javno mnenje v Švici je razdvojeno. Eni so prepričani, da je že skrajni čas, da se tudi Švica prilagodi izpremenjeni Evropi in da ne more več živeti ne da bi se ozirala na nove dogodke. Drugi se pa branijo misli, da bi se nekoli izpremenilo na do-

sedanjem idiličnem življenju Švicarjev. Vojaški krogi trdijo, da bi mogel sovražnik zasesti Švico samo, če bi prekoračil alpske prelaze. Operativno in vojaško bi bila po mnenju teh krogov Švica koristna samo tedaj, če bi mogel sovražnik znova zgraditi gorske ceste, ki bi jih seveda švicarska vojska v primeru vojne porušila. In tako se vidi na strmih pečinah betonske

Una linea ferroviaria nelle Alpi svizzere — Švicarska gorska železnica

trdnjave, v njih pa zagoreli vojaški v zelenkasto sivih celadah. Na vseh gorskih prelazih strogo pregledujejo prtljago in obleko zlasti tujcev, odpirajo in prečitajo pa tudi vso pošto. Tako živi nevtralna Švica v stalnem strahu in negotovosti, ker nima dovolj odločnosti in edinstva, da bi si ustvarila svojo bodočnost.

Barometer ameriškega javnega mnenja

je Gallupov institut, ustanovljen pred osmimi leti

Ko je znani Gallupov institut nedavno objavil senzacionalne rezultate svojega plebiscita, po katerem je 80% prebivalcev Združenih držav proti vojni in samo 20% za vojno, je nemški tisk obširno pisal o sistemu te ustanove, ki bi jo lahko imenovali barometer ameriškega javnega mnenja. Gallupov institut, ki njegovim prognozam slepo verjame vsak Američan, je nastal pred 8 leti. Takrat se je predstavil mladi dr. Gallup v čakalnici nekega velikega gospodarskega podjetja, češ da je odkril povsem zanesljiv in točen sistem, ki zanesljivo ugotovi, kaj misli povprečni Američan o čemerkoli.

Najprej mu seveda nihče ni verjel, toda kmalu je nekaj podjetnih reklamnih šefov poskusilo z njim srečo. V nasprotju z anketami velikih listov, ki so se obračali v važnih vprašanjih samo na določeni krog čitateljev, se je lotil dr. Gallup tega dela na podlagi svojih temeljnih študij kot sociolog. Sociologija je deležna v Ameriki velike pozornosti. Svoja vprašanja je začel dr. Gallup zastavljati pripadnikom vseh stanov. Njegovo ime je pa zaslovelo šele leta 1936, ko je dr. Gallup napovedal izid predsedniških volitev. Po smeri agitacije potom radia in tiska ter po mnenju ulice, je imel največ izgledov na izvolitev republikanskega kandidata Landon. Neki dnevnik, ki ima nad en milijon naklade, je vprašal svoje čitatelje, kaj mislijo o izidu volitev in ogromna večina je odgovorila, da bo izvoljen Landon. Samo dr. Gallup je napovedal Rooseveltovo izvolitev, obenem je pa izrazil mnenje, da pojde samo za razliko enega odstotka in tako se je tudi zgodilo.

Od takrat verjame vsa Amerika Gallupu. Dr. Gallup vpraša enega človeka

samo enkrat v letu. Listi, ki se obračajo nanj, plačujejo zelo visoke prispevke, toda plačujejo jih radi, ker se jim ti stroški bogato povrnejo. Gallup namreč računa listom za svoje usluge en dolar na vsakih tisoč izvodov mesečno. Lahko si mislimo koliko zasluži, saj izhajajo vsi večji ameriški listi v milijonskih nakladah. Dr. Gallup je zdaj seveda že večkratni milijonar, čeprav je začel iz nič in je bil še leta 1936 brez vsakega premoženja. Primeri tako nagle obogatitve so mogoči pač samo v Ameriki.

Jubilej telefonskega seznama

Glavno mesto Nemčije Berlin se je spominjalo večeraj jubileja telefonskega seznama. 14. julija 1881 je izšel v Berlinu prvi telefonski seznam za 450 telefonskih naročnikov. Ob koncu lanskega leta je pa bilo v Rimu 364.000 telefonskih stanic odnojnimi naročniki. Najbolj razširjeno med njimi je ime Müller, ki zavzema v telefonskem seznamu kar 63 stolpcev.

V prvem berlinskem telefonskem seznamu je bilo v uvodu rečeno: Vsak telefonski naročnik dobi svojo številko. Da bi mogel posredovalni urad hitro opraviti svoje delo je treba rabiti to številko za označbo osebe itd., s katerimi se zahteva telefonska zveza. Telefon lahko uporabljajo naročniki dnevno od 8 zjutraj — poleti od sedmih — do devetih zvečer. V interesu naročnikov samih je nujno potrebno, da se čim bolj omeji uporaba telefonske naprave za vsako zahtevano zvezo.

Violinski koncert Pine Carmirelli

Spored je bil skrbno in učinkovito izbran

Ljubljana, 15. julija. Violinistka Pina Carmirelli je, ki se je predstavila večeraj na svojem solističnem koncertu, razpolaga že na sedanji stopnji svojega razvoja s tako odličnimi zmogljivostmi, da ji je nedvomno zagotovljena nad vse ugodna bodočnost. Njena tehnika je odlična tako v pogledu obvladavanja loka, kakor v pogledu obvladavanja tehničnih komplikacij, kjer se je pokazala na vprav virtuozni višini; značilen ji je že zlasti energičen, siguran, povsod intonativno precizen nastavek in docela moški lokovni poteg, ki pušča odgovarjajoče posledice tudi na obliko in vsebino tona. Ton sam ji je namreč širok, poln in zvenec, estetski zelo lepo grajen in upošteva kristalizacijo vseh potrebnih fines ter nians. Te se izražajo toliko bolj, ker je violinistka čist in izrazit muzikalni tip močnega temperamenta, globokega čustvovanja in prvinskega, zelo stopnjevanega doživljanja sploh, ki vre iz nje z nezadržano silo, ne da bi pri tem kakor koli oviralo estetsko preciznost. S tem ustvarja solistka izredno razgibano in globinski razsežno vsebino, ki je povsem prepričevalna in dokaz muzikalno polnega življenja. Ne da bi se dotikal še mnogih drugih podrobnosti njene igre, so že vse te značilnosti in sposobnosti dovolj tehtni dokaz njene tehnične izpopolnenosti ter izrazite muzikalne inteligence, ki povzroča, da je njena umetniška reprodukcija na zelo lepi višini ter kaže zorečo umetnico najboljših razvojnih izgledov.

Spored, ki si ga je izbrala Carmirelli jeva

za svoj ljubljanski koncert, je bil skrbno in učinkovito izbran. V prvem delu je obsegal Frescobaldijevo interpretativno občutljivo »Arijo«, ki ji je izvalila vse lepote zanimive, melodično močno poudarjene motivike; dalje Vivaldi-Respighijevo »Sonato v D-duru«, ki jo je zlasti tehnično in zlasti v srednjem stavku močno občutno prikazala izvrstno; in nato tehnično težak Bruchov »Koncert v g-molu, op. 26«, ki ga je izvedla enako odlično, z močnim in velikim tonom ter serioznostjo, katero skladba zahteva. V drugem delu je najverneje izpričala silo svojega doživljanja, ki po načinu razodeva finese ženske psihe in vsebinsko izredno tenkočutni Szymanovskega skladbi »La fontana d'aretusa« in čisto nadvarno zajeti Straussovi »Alla sorgente solitaria«. Tehnično pa se je poleg vsebinskega posebej še uveljavila v Schubertovi »L'apece, De Fallovi »Jota«, Paganinijevi »Due capricci per violino solo« in v Casellovi interesantni, sodobno zvenci »Danza siciliana«. Ob koncu je dodala še tri skladbe, prav tako odlične kakor vse prejšnje točke sporeda. Njen koncert je bil na zelo lepi reproduktivni umetniški višini in je nudil poln estetski užitek tako že z ozirom na posrečeni izbor skladb kakor po izvedbi. Tako je violinistka povsem zasluženega dosegla izredno navdušeno priznanje ter upam, da jo bomo v bodoče še imeli priliko slišati. Na klavirju jo je diskretno, lepo prilagojeno spremljala pianistka Maria Sala.

ed.—

Vežbanje hišnih zaščitnih nadzornikov

Ljubljana, 15. julija. Mestni zaščitni oddelek opozarja vse hišne posestnike v občini, da je zaščitna sola do sedaj izveščala hišne zaščitne nadzornike v ožjem nevarnostnem okoliščju, t. j. v tistih delih mesta, kjer je nevarnost pred škodo zaradi napadov iz zraka kakor tudi nevarnost večjih požarov največja. V tem okoliščju je bilo vežbanje hišnih nadzornikov obvezno, ker je tudi izvedba vseh predpisov hišne zaščite v tem okoliščju obvezna.

Sami hišni posestniki so pa prepričani, da bi bilo zelo koristno, če bi tudi v tako imenovanem širšem nevarnostnem okoliščju imela vsaka hiša izveščanega hišnega nadzornika. Zato je prišla mestna zaščitna sola z vežbanjem hišnih nadzornikov tudi za ta okoliščju.

V ta namen vabi mestni zaščitni oddelek vse hišne posestnike širšega nevarnostnega okoliščja, ki doslej še niso dobili evidenčnih listov za izpolnitev ali pa že predlagani

hišni nadzornik se ni bil klican na tečaj, naj prostovoljno naznanijo za hišnega nadzornika primerno osebo.

Prijave sprejema mestna zaščitna sola v Mestnem domu, levo stopnišče, I. nadstropje (pod mest. fizikatom), do vključno sobote 19. julija med uradnimi urami, kjer dobe tudi vsa potrebna navodila.

Na prijavi mora biti čitljivo napisano ime ulice in hišna številka poslopja, prav tako pa tudi ime in priimek hišnega gospodarja, nadalje ime, priimek, poklic in rojstno leto predlaganega hišnega nadzornika ter morebitne želje glede časa tečaja.

Tečaji se bodo pričeli v ponedeljek 21. julija ter bodo popoldanski od 16. do 20. ure ali pa večerni od 20.30 do 22.30. Če bo dovolj interesentov, bodo tečaji tudi dopoldne. Tečaj traja tri dni po dve uri. Posebno pa se opozarjamo, da sme biti hišni nadzornik le tak moški, ki stanuje v hiši, predvsem pa gospodar sam.

Izreki

Telefon je malone že izkoreninil anonimna pisma.

Nobenega sovražnika nima na svetu: vsi prijatelji ga sovražijo.

Lepe ženske umirajo dvakrat.

Krznino je oblačilo, ki ga ena zver slači, druga pa oblači.

Ameriški sodnik je odločil, da ima lahko tudi krepotna žena sex appeal, ne da bi zato padel na njo sum.

Gentleman? To je človek, ki vzame iz sladkorne kečke sladkorja s kleščami, čeprav ga slučajno nihče ne vidi.

Plavi strup: ameriška statistika trdi, da odpadeta dve tretjini samomorov zaradi nesrečne ljubezni na svetlobo.

Majhni čevljički so pogosto tudi blagodat. Ženska v njih pozabi na druge križe in težave.

Družabna vzgoja bi se morala začeti s tem, da bi se naučili reči sprevedniku v tramvaju: »prosim« in »hvala«.

Ravnati grdo z ženo je podlost, ravnati grdo z ljubico je umetnost.

Naša zemlja sveti v vesoljstvo

Učenjaki trdijo, da svet naša zemlja v vesoljstvu, in sicer da se širi od nje modrikasta svetloba. Če bi gledal kdo našo zemljo iz lunine sfere, bi videl suho zemljo v obliki svetlih, morja pa v obliki temnih lis. Toda že z Marsa bi videl samo svetel kolobar. Prebivalci Saturna bi pa že morali imeti močne daljnogleda, če bi sploh hoteli videti našo zemljo. Z Urana bi je pa niti z daljnogledom več ne videli.

Kakšno svetlobo ima naša zemlja? To vprašanje se je posrečilo rešiti ameriškega učenjaku Lowelu, in njegova dognanja je potrdil učenjak Wood. To tajno nam

odkriva luna. V jasnih nočeh, ko lunin srp polagoma narašča, lahko vidimo s prostim očesom ostali del lune v motni, pepelasti svetlobi. In to je svetloba, ki jo meče na luno naša zemlja in ki je tako razložna na nočni strani lune. To je pa zopet odbita sončna svetloba, kajti naša zemlja lastne svetlobe nima. Luna pa zopet odbija to svetlobo nazaj. Odbite žarke je opazoval svetloslovec Lowel v prizmah in lečah. Merjenja so pokazala, da je pepelasti žarek na luni krasne modre barve, kakor kakor nad zemljo, ali morje.

„Najsvetlejšje“ mesto

Nemško dvojno mesto Traben-Trarbach pri Koblenzu je praznovalo nedavno zanimivo obletnico. To sloveče vinorodno mesto na reki Mosel je namreč uvedlo kot prva nemška občina pred 50 leti sistematično električno razsvetljavo, dočim tako veliko mesto kakor je Berlin takrat še ni imelo enotnega električnega omrežja.

V mestu Traben-Trarbach so si takrat zgradili lastno elektrarno. Mesto je imelo 1.100 žarnic in 10 obločnic, kar bi pomenilo zdaj zelo skromno podjetje. Leta 1881. je bilo pa to prvo veliko delo te vrste v vsej Nemčiji. Elektrarna je dajala tok ne samo za razsvetljavo, temveč tudi za pogon strojev v raznih industrijskih podjetjih. Zanimivo je, da je čez nekaj mesecev po zgraditvi elektrarne v Traben-Trarbachu še eno nemško mestec dobilo enotno električno omrežje. To je bilo zdravilišče Reichenhall.

IZBIRČNA SLUŽKINJA

— Gospod, milostiva je tako sitna, da ne morem več ostati pri vas v službi.

— Obžalujem, da si nisem izbral žene, ki bi vam bila po volji.

— Ah, nikar si ne belite glave, gospod, vsak človek se lahko zmoži.

Tito A. Spagnol:

36

IZDAJALSKA PUNČKA

Roman

Okrog sedmih se je vrnil. Jaz sem bil vstal pred pol ure in počutil sem se dobro. Stal sem pri oknu svoje sobe, ko sem zagledal strica, kako prihaja po stezi, sklonjen, roke kakor vedno prekrizane na hrbtu, toda razburjen in živahnejši kakor sicer. Naenkrat sem pomislil, da se je moralo zgoditi v vili nekaj novega. In ko je bil stric že na vrtu skoraj pod mojim oknom, sem zaklical:

— Stric!

Dvignil je glavo. Njegov obraz je kazal sledove utrujenosti in skrbi.

— Ah, ti si! Pokimal mi je. — Pridi doli, prosim. Ta čas, ko sem hitel po stopnicah doli, sem slišal, kako je poklical gospodinjjo in naročil pripraviti sobo.

— Kaj pričakujete gosta, Don Poldo? — je vprašala gospodinja začudeno.

— Seveda. Od drevi bomo imeli za mizo enega jedca več. Požurite se, Catina!

Po teh besedah je odšel v svojo sobo, kamor sem mu sledil.

— Kaj se je pa zgodilo, stric? Sedel je bil v naslanjač pred veliko pisalno mizo in si obrisal blede čelo. Njegovi prsti so nekoliko drgetali.

— Gospodična Solveni... Odkrili so, da je ona...

— Ni mogoče! Ona, saj to ni mogoče, stric!... sem ga prekinil z drhtečim glasom. Srce mi je jelo močneje utripati in mraz me je spreletaval. Stric me je nekaj časa osuplo gledal.

— Kaj ti pa pride na misel? — je vzkliknil. — Dovolj mi vendar govoriti do konca.

Pri teh besedah se mi je odvalil kamen od srca.

X.

Popoldne je bilo v vili Da Camino precej živahno. Stric Poldo je bil odšel tja takoj po čaju, ker se je hotel informirati o pogrebu obeh žrtev. Pogreb pa še ni bil določen, ker je bil državni tožilec šele zvečer podpisal dovoljenje. Strica sta sprejela grof Piero in grof Stampa, ki sta imela v knjižnici razgovor z upraviteljem.

— Tako ne bomo nikoli pri kraju, — je bil dejal grof Stampa. On — in ne samo on, — je bil nestrpen in utrujen. Popoldne, ko sem prisostvoval obdukciji v kapelici, je bil generalni policijski inspektor temeljito preiskal vilo in ponovno zaslišal vse njene stanovalece. Da bi bila nesreča popolna, je bilo prišlo še nekaj novinarjev.

— Potrpeti morate, — mu je odgovoril stric Poldo — v takem primeru se delajo seveda vsi važne. Seveda ne preostane človeku nič drugega, nego založiti se s potrpljenjem.

Če bi ljudje imeli vsaj malo pojma o srcu in če bi razumeli, kako je nama pri srcu! — je vzkliknil

grof Stampa. — Čemu vedno znova ta zasliševanja?

Kaj mislijo, da kaj prikrivamo?

Iz grofovega glasu je odmeval nemir, ki menda ni bil samo posledica jeze, da se je mudila v hiši policija.

Stric Poldo je mislil, da je poročnik Karabinjerjev morda kaj ukenil, da bi pojasnil zadevo z medicami grofa Carla. Atmosfera nezaupanja, ustvarjena po ponovnem zaslišanju in trdovratnosti preiskavo vodečih oblasti je šla vsem stanovalcem vile hudo na živce. Stric Poldo je kmalu opazil, da drug drugemu ne zaupajo več, čeprav so skušali to prikriti.

Upravitelj je hotel opozoriti oba grofa na nujnejše zadeve, toda pogovor se je vedno zasulak drugam ali pa je povsem utihnil in potem je postal molk mučen.

— Vse to je brez pomena, dragi moj Storni, — je dejal grof Piero brez ovinkov. — O vsem tem se bova pomenila v pravem času. Zdaj pa ne zahtevajte od naju nobenega nasveta in delajte po svoji uvidenosti, če gre za neodložljive ukrepe. Ravnajte se v vsem tako, kakor če bi bila uboga mama še živa.

— Toda v banko v Benetke se mora eden izmed vaju odpeljati.

— Ali ne zadostuje notar? Kaj se ne morete odpeljati tja z notarjem? Sicer pa mislim, da bo tudi tja vtaknila svoj nos policija ali preiskovalni sodnik.

Kar je nekdo potrkal na vrata. Hišnik Lorenzo je bil prišel po strica Polda. Generalni inspektor je bil slišal o njegovi navzočnosti in hotel je govoriti tudi z njim.

Inspektor je sedel v salonu, ki je bil postal že glavni stan preiskavo vodečih organov. Strica je sprejel prisrčno, kakor da gre za starega prijatelja. Brž mu je ponudil cigaro, prav tako, s kakršno je bil sam okužil zrak v sobi.

Potem, ko je bil zastavljen enaka vprašanja, kakor sta jih bila zastavila že poprej preiskovalni sodnik in poročnik, je udaril z roko po mizi, za katero je sedel, si potisnil svoje čudno pokrivalo na tilnik in dejal državnemu tožilcu:

— Meni je zadeva jasna. Tu ne gre za dva zločina, temveč po vsej verjetnosti samo za en umor in njemu sledeči samomor. Staro grofiko je umoril njen sin. Zakaj, tega ne vemo, toda verjetno moramo iskati razlog v njegovem patološkem stanju. Nagnjenje k umoru ali samomoru je med duševno bolnimi zelo pogosto. Najbrž je bil dobil napad besnosti, čeprav se je zdel na zunaj miren. Pozabiti tudi ne smemo na vremenske razmere tiste noči. Divjala je nevihta. Duševno bolni ljudje pa so znani po svoji izraziti meteorološki občutljivosti, ki prav lahko vpliva na njihova dejanja. To najdemo v vsaki knjigi, govoreči o psihiatriji.

Po mojem mnenju je zapadel grof Silvio usodne noči, nekaj ur potem ko so ga videli še čisto mirnega, silnemu razburjenju in živčni razdraženosti.